

Mezdno razmerje v kapitalističnem sistemu.

Ena najznačilnejših ^{ovseh} potez kapitalizma je, da je mezdno razmerje v njem zgolj poslovno razmerje.

V načelnu velja to za vsak menjalnogospodarski sistem

V kapitalizmu le še bolj nujno in desledno.

Zakaj?

a/ Samostojni pridobitni cilj podjetij. Kapital
se mora rentirati. Brezosebni kapitalizem ne more poznati
socialnih vidikov. Te lahko vpošteva samo človek, ki pa je
tu potisnjen v ozadje.

b/ Velika podjetja. Pri maleš ⁱⁿ številu delavcev
in nameščnecev je lahko vpoštevati tudi socialne ozire,
pri tisečih ali celo deset tiseočih ne.

Kaj tedaj?

Vprašanje pravične ~~max~~ mezde ali plače.

Nerešljivo: Nemogoče je že določiti delež, ~~xxx~~ najete de-
lovne moči na produktu. Vsi produksijski činitelji skupaj
dajo produkt. Če ena manjka tudi produkta ni, ali vsaj ni
popoln. Še bolj nemogoče, pa je določiti kolik del gospe-
darskega uspeha produkcije ~~xxxxxxx~~ prometa in prodaje
odpade na posamezne produkcijske činitelje. Vem koliko do-
bim za produkt, nemogoče pa je določiti koliki del izkupič
ki in kako dolgo od posameznik produkcije in prodaje
odpade na posamezne njegove lastnosti. Gotovo pa bi bilo

II.

napačno in krivično razdeliti izkupiček med produkcijske činitelje po njihovi udeležbi na produkciji.

Iz tega tudi že sledi, da je teorija o več vrednosti napačna. Vrednost se sploh ne da določiti, znana je samo cena produkta. Ta pa ne zavisi od produkcijskih činiteljev.

Dejstvo izkoriščanja resnično - toda ne po teoriji večvrednosti. Za sti ne kolikor sloni ta teorija na nauki, da izvira vsa vrednost od dela.

Zahteva pravične plače tudi ne vodi do zaželenih socialnih posledic. Kaj, če je cena prenizka, da bi pravični ^{dela} delavca omogočal primerno preživljanje njega in njegove družine. Slednji sploh nemogoče, ker se cena ^{produkta} ne ravna po številu družinskih članov delavca.

Kaj če je cena višja: Ali smakakka delavec ne sme več zahtevati? Da! Tudi,

Nemogoče je reči, da, pa obenem zahtevati, da mora delavec v vsake m primeru dobiti družinsko mezdo.

Po tej poti torej ne pridemo do zadovoljive rešitve.

Vprašanje obresti.

I. Vprašanje obresti je v katoliškem pojmovanju ~~na~~ gospedarskega življenja in z njim združenih socialnih problemov igralo od nekdaj važno vlogo.

Za sodobno, kapitalistično gospodarstvo se trdili ^{leži} da ~~je~~ njegova največja hiba ~~xpax~~ ravno v obrestnem odu-
ruštvu. Kaxx. Učen-Kapitalizem je po svojem bistvu odušuški.

Kmet si izposodi 1000 Din da izplača sestri doto. Zato mora plačevati ^{50 k - leto, v 14 letih se kapitel olavl,} 5%. Odušstvo!

Prsten su uvedeni sklicovali se staro cerkveno prepoved:
Obrostovanja, kakih nedopustno kanon 1534.
(Najbolno sklicavajo se v praksi v kapitalističnem)

II. Kaj je z obrestmi ~~v~~ menjalnem gospodarstvu?

Cena kapitala Določa se po istih pravilih kot cena poljub-
nega drugega blaga.

Zakaj plačujemo obresti? ~~in~~ mnogokrat celo popolnoma
prostovoljno? Kapital so pridobitna sredstva, izražena
v denarju. Če plačujem za pridobitna sredstva najemimo,
zakupnino, posejino - zakaj bi je na plačal za kapital?

Pecunia, pecuniam parere non potest. Da, toda tega tudi nihče
ne pričakuje. *Ste stvari je nemogoče obresti? ali pa obrest!*
Kanon 1534

III. Obresti kot brezdelni dohodki. *Priznanost*
Novotársnost

Edin imamo razbudo teritivno
brezdelnih dohodkov. Kajax Naravni sadeži, naravne snovi in
sile, /železo, jeklo, ccač elektrika/. Kaxik: stovar = itaxelle
robte. [Zuđergeri - am: dele = kapital]

Kulot!

Pravica do brezdelnih dohodkov. Vsi enako! Odtod
meja koliko sme posameznik prejeti.

Ta meja se da samo indirektno ^{oblik} potegniti. Ker je
absolutna množina brezdelnih dohodkov neznan - je neznan
tudi pravični delež posameznika.

fets:

Brez dela ne bi mogli živeti. Nihče ne sme imeti
zase toliko brezdelnih dohodkov, da bi ~~(lahko)~~ samo od njih
živel. /Izjeme: mladi, stari, nesposobni/.

Koliko

Glavno pa ni niti vprašanje pravične porazdelitve
~~vseh~~ brezdelnih dohodkov, ^{Koliko} marveč je glavno kako jih ~~ljudej~~
uporabljajo. -

Na ta način in samo na ta način se da ~~xpax~~ obrestno
vprašanje zadovoljivo rešiti. - seveda le v okviru celotne
socialne reforme, ne pa samo zase. /Quadragesimo anno/

*(Če obravnavamo obrest. porabe,
gornje le o brezdelnih
dohodkih govori)*

Težnja pri lastnini.
Posledica lastnine je,
da ima eden bolj razvito
mufo, bolj ^{močnejšo} strojo itd.

Fets je mufo da si naj
brezdelne od dohodke - ommme
da imajo vsi enake dele vsi dohodkov

Drugje jih ne moreš dobiti. Kolikor dobi eden več toliko
more dobiti drugi manj. Nemeralni dohodki. /Primer kako
nam za socialne gledanje na aktualne probleme ni potreba
nikakega marksizma/

IV. Доходке трошимо. Potreš
nja važna ker deloča vsakokratno porazdelitev kapitala,
na različne gospedarske panoge. Zato leži problem v smotre
ni ureditvi potrešnje. Produkcija se bo temu sama prilago
dila.

K. Hranjenje. - Tvorjenje novega kapitala. Pomen tega.
V menjalnem gospodarstvu lahko samo z denarjem etverimo
pet do pridobitnih in produkcijskih sredstev, bedisi da so
te naravne snovi in sile, bedisi da gre za pro izvedena pr
produkcijska sredstäv n.pr, stroje, sirovine itd. Samo z
denarjem, kapitalom lahko vse to vzdržujemo /popravljamo
in obnovljamo.

Odštetek hranjenja pomeni hkrati merilo za tempo
gospedarskega napredka.